

รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา
และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่
THE SUPERVISION MODEL FOR A DUAL CURRICULUM OF VOCATIONAL AND
UPPER SECONDARY EDUCATION INSTITUTIONS IN CHIANG MAI PROVINCE

สุรตน์นารี ธิลาใจ^{1*}, ประภาส ณ พิกุล², ประเวศ เวชชะ³ และ สุวดี อูปปินใจ⁴
Suratnaree Thilajai^{1*}, Praphat Naphikun², Prawet Wetcha³ and Suwadee Ouppinjai⁴

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เลขที่ 80 ซอย 9 ต.บ้านดู่ อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย 57100^{1,2,3,4}
Chiang Rai Rajabhat University, 80 Soi 9, Ban Du Subdistrict, Mueang Chiang Rai District Chiang Rai province 57100^{1,2,3,4}

*Corresponding author E-mail : suratnaree.thi@cr.ru.ac.th

(Received: Dec 11, 2019; Revised: Mar 2, 2020; Accepted: Mar 3, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ประชากรคือ ผู้บริหารศึกษานิเทศก์ ครู และผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 70 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ แบบวิเคราะห์ข้อมูล แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการใช้ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนี PNI^{modified} วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Synthesis)

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย หลักการ (Principle) โครงสร้าง (Structure) ขอบเขต (Scope) ยุทธวิธี (Tactics) และระบบการสนับสนุน (Support System) รูปแบบมีความเหมาะสม ($\mu = 4.57, \sigma = .078$) ความเป็นไปได้ ($\mu = 4.46, \sigma = .015$) และการใช้ประโยชน์ ($\mu = 4.54, \sigma = .022$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การนิเทศการศึกษา, รูปแบบการนิเทศ, การจัดการเรียน, หลักสูตรทวิศึกษา

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการนิเทศการศึกษา คณะครุศาสตร์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการนิเทศการศึกษา คณะครุศาสตร์

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการนิเทศการศึกษา คณะครุศาสตร์

⁴ อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการนิเทศการศึกษา คณะครุศาสตร์

ABSTRACT

The objective of this research was to construct a supervision model for a dual curriculum of vocational and upper secondary education institutions in Chiang Mai province. This study employed a mixed-method approach. The population consisted of 70 school administrators, supervisors, teachers and vocational school administrators. The research instruments were composed of the questionnaire on current and desirable contexts of the dual curriculum management, a data analysis form, an assessment form, and an in-depth interview. The quantitative data were statistically analyzed for mean, standard deviation, and PNI_{modified}. The Content Analysis was used to analyze the qualitative data.

The research results revealed that the supervision model consisted of principle, structure, scope, tactics, and support system. Its propriety ($\mu = 4.57$, $\sigma = .078$), feasibility ($\mu = 4.46$, $\sigma = .015$), and utility ($\mu = 4.45$, $\sigma = .022$) were at the highest levels.

KEYWORDS: Educational Supervision, Supervision Model, Learning Management, Dual Curriculum

บทนำ

การจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ มุ่งเน้นให้มีระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทัน การเปลี่ยนแปลงโลกที่เป็นพลวัตและบริบท โดยนำ ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัยและ นวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ของประเทศมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการ จัดการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) การอาชีวศึกษาเป็นระบบการศึกษาหนึ่งที่มี ความสำคัญต่อประเทศเพราะสามารถผลิตบุคลากร ทั้งภาคธุรกิจบริการและภาค อุตสาหกรรมเพื่อรองรับ ความต้องการของตลาดแรงงานในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ของประเทศ ที่ผ่านมามีพบว่าผู้เรียนสนใจศึกษาต่อ ในระดับอุดมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ส่งผลให้ขาดแคลน กำลังคนสายอาชีวศึกษา (กฤษมันท์ วัฒนาณรงค์, 2555; ธาราดล เปี่ยมพงศ์สานต์, เสกสิริ นิวัตติ์ยวงศ์, วิพัตรา โตเต็มโชคชัยการ และจุฑาทิพย์ ตาพุ่มาศสวัสดิ์, 2560) รัฐบาลจึงกำหนดนโยบายสนับสนุนให้มีผู้เรียน สายอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้น โดยจัดให้มีการศึกษาหลักสูตร เรียนร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายมีความรู้พื้นฐานด้านอาชีพสามารถเข้าสู่ ตลาด แรงงานได้ทันที เป็นการเพิ่มโอกาสและเป็น

ทางเลือกสำหรับผู้เรียนที่สามารถเรียนควบคู่กันไป ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ โดยใช้ระยะเวลาการศึกษา ไม่น้อยกว่า 3 ปี เมื่อจบหลักสูตรจะได้รับวุฒิการศึกษา ทั้งประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย (วุฒิชัย กปิลกาญจน์, 2560; สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560)

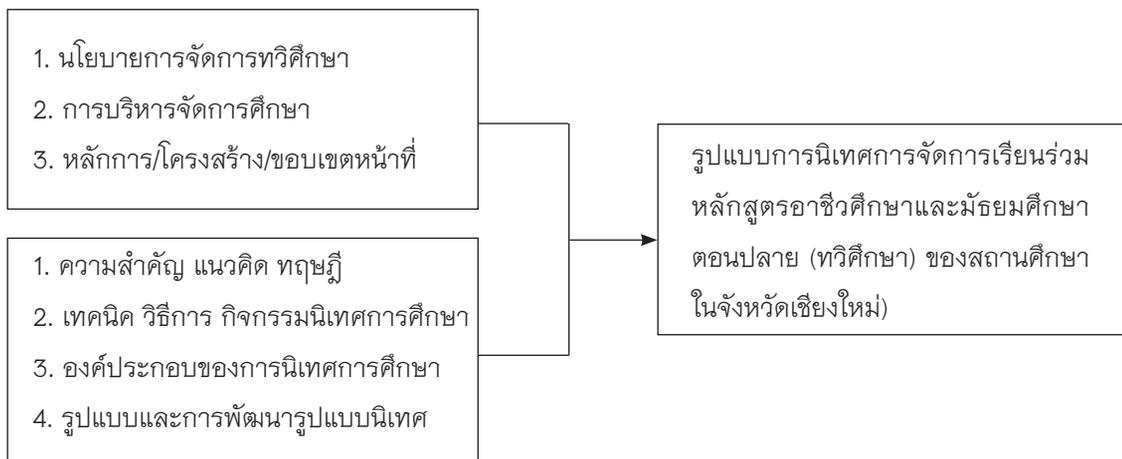
การจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ที่ผ่านมามีปัญหา ด้านการจัดการเรียนการสอน การแนะแนว ขาดการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ทำให้ สถานศึกษาไม่สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ (คำภาสน์ บุญเต็ม, 2561; ชลธาร สมานธิ, สมเกต อุทธโยธา และบุญเลิศ คำปัน, 2561; ปวีร์ ศิริรักษ์, 2559; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34, 2559) ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายว่าควรมีการสร้าง ระบบการนิเทศติดตามและให้ คำปรึกษาอย่าง ต่อเนื่องเพราะความรู้และการจัดกระบวนการเรียนรู้ ในสาขาวิชาต่าง ๆ มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นการนิเทศการศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการ พัฒนาครูมีความรู้ทันสมัยอยู่เสมอซึ่งส่งผล ต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้ บรรลุตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (วัชรา เล่าเรียนดี, 2556;

Glickman, Gordon & Ross-Gordon, 2007; Wiles and Bondi, 2004) การสร้างรูปแบบการนิเทศ การติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ควรประกอบด้วย วัตถุประสงค์ โครงสร้างการทำงาน ขอบเขตเนื้อหา สภาพแวดล้อม ยุทธวิธี ระบบสนับสนุน เทคโนโลยี และแนวทางการประเมินผลรูปแบบ (Brown and Moberg, 1980; ชีระ รุญเจริญ, 2550) สอดคล้องกับ นิรุจน์ บุตรแสนลี (2561) ที่ศึกษาพบว่าวัตถุประสงค์ โครงสร้าง กระบวนการ ขอบเขต ยุทธวิธี กลยุทธ์ และระบบสนับสนุน เป็นองค์ประกอบของรูปแบบการดำเนินงาน (เกษศิริรินทร์ ศรีสัมฤทธิ์, 2556; เกรียงศักดิ์ ลังชัย, 2552; นัทรชัย จุมวงศ์, วาโร เฟิงสวัสดิ์, ชไมพร รักษาสุข และสมพร หลิมเจริญ, 2559; ณัฐภัทร์ ไชยจักร, ขจร ตรีโสภณกร และพรเทพ ลีทองอิน, 2562)

จากความสำคัญและปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ให้มีคุณภาพ รวมทั้งเกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลในการบริหารจัดการหลักสูตร จึงเห็นควรที่จะมีการศึกษารูปแบบ การนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาใน จังหวัดเชียงใหม่ขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการผลิตบุคลากร ทั้งภาคธุรกิจบริการและภาคอุตสาหกรรมที่มีคุณภาพ เป็นกำลังที่สำคัญของตลาดแรงงานในการขับเคลื่อน เศรษฐกิจของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mix Method) แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่

ประชากร

ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารหรือผู้แทนเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานฝึกอาชีพ ศึกษานิเทศก์ และครู ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 70 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กำหนดเกณฑ์ในการเลือก คือ เป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 4 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามด้านการบริหารจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ระดับนโยบาย ระดับเขตพื้นที่ ระดับสถานศึกษา และระดับห้องเรียน

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามด้านการจัดการเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ระดับสถานศึกษาและระดับห้องเรียน

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามด้านการนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ระดับนโยบาย ระดับเขตพื้นที่ ระดับสถานศึกษา และระดับห้องเรียน

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามด้านความร่วมมือการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ระดับนโยบาย ระดับเขตพื้นที่ และระดับสถานศึกษา

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและนำมาสร้างแบบสอบถาม แล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา นำมาหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence Index: IOC) ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.80-1.00 ทุกฉบับ

2. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารศึกษานิเทศก์ ครู และผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบาค (Cronbach Alpha's Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้ง 4 ฉบับ เท่ากับ 0.74, 0.75, 0.81 และ 0.75 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามออนไลน์ โดยใช้ Google Form ไปยังกลุ่มประชากร ระหว่างวันที่ 1 มีนาคม

ถึง 30 เมษายน 2561 ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 70 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และวิเคราะห์ค่าดัชนีจัดอันดับความสำคัญของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ (PNI_{modified})

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาและประเมินรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างกรอบแนวคิดการนิเทศ การจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีรายละเอียดดังนี้

ประชากร

ผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศและการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรทวิศึกษา 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดเกณฑ์ในการเลือกคือเป็นหรือเคยเป็นศึกษานิเทศก์ผู้เชี่ยวชาญมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 3 คน และผู้ที่มีความรู้หรือเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) มาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสังเคราะห์เอกสาร เป็นแบบบันทึกและแบบวิเคราะห์ข้อมูลด้านเนื้อหา

2. แบบสัมภาษณ์กรอบการนิเทศ เป็นแบบสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ศึกษาและค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสังเคราะห์เอกสารและแบบสัมภาษณ์กรอบการนิเทศ และเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำมาหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index: IOC) ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.80-1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการนิเทศการศึกษา กิจกรรมพัฒนาครูและบุคลากร

2. การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญโดยผู้วิจัย ทั้งแบบเป็นทางการคือขออนุญาตเข้าพบและแบบไม่เป็นทางการคือสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์เชิงลึกมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดการนิเทศ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้อง ของข้อมูลด้วยวิธีสามเส้าด้านรวบรวมข้อมูล และผลการ วิเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

2. **ขั้นตอนพัฒนารูปแบบการนิเทศ การจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษา ในจังหวัดเชียงใหม่** เป็นกรณีศึกษาเชิงคุณภาพ มีรายละเอียดดังนี้

ประชากร

ผู้เชี่ยวชาญ 12 คน ได้มาโดยการเลือกแบบ เจาะจง กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกคือ เป็นศึกษา นิเทศก์หรือผู้นิเทศหลักสูตรทวิศึกษาไม่น้อยกว่า 1 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสังเคราะห์ข้อมูล เป็นแบบวิเคราะห์ ข้อมูลด้านเนื้อหา (Content Analysis) สำหรับการสังเคราะห์ รูปแบบการนิเทศตามค่าดัชนีจัดอันดับความสำคัญ ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ (PNI_{modified}) กับองค์ประกอบกรอบแนวคิดการนิเทศการจัดการ เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

2. แบบสัมภาษณ์รูปแบบการนิเทศ เป็นแบบ สัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ศึกษาและค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสังเคราะห์

เอกสารและแบบสัมภาษณ์กรอบการนิเทศ และเสนอให้ ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำมาหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและ วัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index : IOC) ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.80-1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. วิเคราะห์ความแตกต่าง Gap ระหว่างสภาพ ปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ (PNI_{modified}) ในขั้นตอนที่ 1 และผลการศึกษารอบแนวคิดการนิเทศการจัดการเรียน ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในขั้นตอนที่ 2.1 แล้วสร้างรูปแบบการนิเทศ การจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยม ศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

2. นำรูปแบบการนิเทศที่สร้างขึ้น ตามข้อ 1 เสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก ทั้งแบบเป็นทางการคือขออนุญาตเข้าพบและแบบไม่เป็นทางการคือสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากสังเคราะห์ข้อมูลและการ สัมภาษณ์เชิงลึกมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยวิธีสามเส้า ด้านรวบรวมข้อมูล และผลการวิเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

3. **ประเมินรูปแบบการนิเทศการจัดการ เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอน ปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่** ด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้และการใช้ประโยชน์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีรายละเอียดดังนี้

ประชากร

ผู้บริหารหรือหรือผู้แทนเขตพื้นที่ ผู้บริหาร สถานศึกษา ผู้บริหารสถานฝึกอาชีพ ศึกษานิเทศก์ และครูในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 70 คน ได้มาโดย การเลือกแบบเจาะจง กำหนดเกณฑ์ในการเลือก คือ เป็นผู้รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และการใช้ประโยชน์รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องก่อนนำมาสร้างแบบสอบถาม เสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา นำมาหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index: IOC) ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.80-1.00

2. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารศึกษานิเทศก์ ครู และผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบาค (Cronbach Alpha's Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.84

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามออนไลน์ โดยใช้ Google form ไปยังกลุ่มประชากร เก็บข้อมูลระหว่างระหว่าง

วันที่ 1 กุมภาพันธ์ ถึง 31 มีนาคม 2562 ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 70 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ความแตกต่าง (Gap) ระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ (PNI_{modified}) ที่ได้จัดความสำคัญไว้เพื่อสร้างรูปแบบการนิเทศจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ ด้านที่มีความสำคัญอันดับ 1 คือ ด้านความร่วมมือ ค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.54 รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการ ค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.41 ด้านที่มีความสำคัญอันดับ 3 คือ ด้านการนิเทศ PNI_{modified} เท่ากับ 0.39 ด้านที่มีความสำคัญอันดับสุดท้ายคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ PNI_{modified} เท่ากับ 0.30 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่

การจัดการเรียนร่วม (ทวิศึกษา)	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	อันดับสำคัญ
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
การบริหารจัดการ	3.12	.04	ปานกลาง	4.41	.04	มาก	0.41	2
การจัดการเรียนรู้	3.18	.02	ปานกลาง	4.15	.29	มาก	0.30	4
การนิเทศ	2.91	.10	ปานกลาง	4.06	.13	มาก	0.39	3
ความร่วมมือ	3.11	.09	ปานกลาง	4.8	.14	มากที่สุด	0.54	1
รวมเฉลี่ย	3.082	.041	ปานกลาง	4.357	.106	มาก		

เมื่อพิจารณาอันดับจัดอันดับความสำคัญของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ (PNI_{modified}) จำแนกเป็นประเด็นสำคัญที่นำพิจารณาสร้างรูปแบบเพื่อปรับปรุงสภาพการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ มีดังนี้

ด้านการบริหารจัดการระดับสถานศึกษามีขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับการประเมินการใช้หลักสูตร เมื่อพิจารณา 3 อันดับ ความสำคัญ คือ 1) การติดตาม

ผลการใช้หลักสูตรด้านผู้เรียนที่จบการศึกษาตามหลักสูตรมีคุณภาพ ประสบความสำเร็จในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ 2) การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตรวจสอบการประเมินผลการเรียนรู้และ 3) การประเมินการบริหารหลักสูตรโดยสถานศึกษาดำเนินการวิจัย

ด้านการจัดการเรียนรู้ระดับห้องเรียนมีขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับการวางแผนการใช้หลักสูตร เมื่อพิจารณา รายข้อ 3 อันดับ ความสำคัญ คือ 1) ผู้บริหารมีการวางแผน ด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เอกสารหลักสูตรที่เป็น แหล่งให้ความรู้และประสบการณ์ 2) ครูได้ศึกษาวิเคราะห์ หลักสูตรก่อนนำไปใช้ให้มีความเข้าใจตรงกัน และ สอดคล้องต่อเนื่องกัน และ 3) ผู้บริหารและครูมีการ วางแผนการจัดการศึกษาร่วมกัน เช่น โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหา การเรียนการสอน สื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือเพื่อนำ ไปใช้

ด้านการนิเทศในระดับสถานศึกษา มีขอบเขต เนื้อหาเกี่ยวกับการนิเทศกำกับติดตามการใช้หลักสูตร

เมื่อพิจารณารายข้อ 3 อันดับ ความสำคัญ คือ 1) การนิเทศ กำกับ ติดตาม การวัดและประเมินผล และการตัดสินผลการเรียน 2) การนิเทศติดตามการจัดการ เรียนรู้ และ 3) กลวิธีในการกำกับติดตามคุณภาพ

ด้านความร่วมมือในระดับสถานศึกษา มีขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับการนิเทศกำกับติดตามการใช้ หลักสูตร เมื่อพิจารณารายข้อ 3 อันดับ ความสำคัญ คือ 1) การจัดทำให้มีการสอบรับคุณวุฒิวิชาชีพ 2) การกำหนด บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการทวิศึกษาระดับนโยบาย และ 3) การจัดทำแผนผลิตกำลังคนให้ตอบสนอง ความต้องการตลาดแรงงานและท้องถิ่น ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนี จัดอันดับความสำคัญของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ (PNI_{modified}) รูปแบบนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในจังหวัด เชียงใหม่

หลักการ (Principle)	โครงสร้าง (Structure)	ขอบเขต (Scope)	ค่าเฉลี่ย		อันดับรายข้อตามค่า PNI _{modified}
			ปัจจุบัน	ที่พึงประสงค์	
1. การบริหารจัดการ					PNI _{modified} เท่ากับ 0.41
	ระดับสถานศึกษา		2.94	4.65	
	การประเมินการใช้ หลักสูตร		2.80	4.64	1) การติดตามผลการใช้หลักสูตรผู้เรียน ที่จบการศึกษาตามหลักสูตรมีคุณภาพ ประสบความสำเร็จในการศึกษาต่อและ การประกอบอาชีพ 2) มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องตรวจสอบผลการ ประเมินผลการเรียนรู้ 3) มีการประเมินการบริหารหลักสูตร โดยสถานศึกษาดำเนินการวิจัย

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หลักการ (Principle)	โครงสร้าง (Structure)	ขอบเขต (Scope)	ค่าเฉลี่ย	อันดับรายชื่อตามค่า PNI _{modified}
2. การจัดการเรียนรู้				PNI_{modified} เท่ากับ 0.302
ระดับห้องเรียน			2.72	3.64
	การวางแผนการใช้ หลักสูตร	2.42	3.56	1) ผู้บริหารมีการวางแผนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์เอกสารหลักสูตร ที่เป็น แหล่งให้ความรู้และประสบการณ์ 2) ครูได้ศึกษาวิเคราะห์ ทำความเข้าใจ หลักสูตรก่อนนำไปใช้ให้มีความเข้าใจ ตรงกันและสอดคล้องต่อเนื่องกัน 3) ผู้บริหารและครูมีการวางแผน การจัด การศึกษาร่วมกัน เช่น โครงสร้าง หลักสูตร เนื้อหา การเรียนการสอน สื่อ อุปกรณ์เครื่องมือ เพื่อนำไปใช้
3. การนิเทศ				PNI_{modified} เท่ากับ 0.396
ระดับสถานศึกษา			2.75	4.67
	การนิเทศกำกับติดตาม การใช้หลักสูตร	2.6	4.57	1) มีการนิเทศ กำกับ ติดตามการวัดและ ประเมินผล และการตัดสินผลการเรียน 2) มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การจัด การเรียนรู้ 3) มีกลวิธีในการนิเทศ กำกับ ติดตาม คุณภาพการจัดการศึกษา
4. ความร่วมมือ				PNI_{modified} เท่ากับ 0.543
ระดับนโยบาย			2.92	4.75
	ความร่วมมือ	1.5	5	1) การจัดให้มีการสอบนักศึกษารับ คุณวุฒิวชิวิชาชีพ 2) การกำหนดบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการทวิศึกษาระดับนโยบาย 3) การจัดแผนผลิตกำลังคนให้ ตอบสนองความต้องการของตลาด แรงงานและท้องถิ่น

2. ผลการพัฒนาและประเมินรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่

2.1 รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ จากการสังเคราะห์และผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญพบว่า รูปแบบการนิเทศประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ “PSSTS” ดังนี้

หลักการ (Principle) การกำหนดทิศทาง การดำเนินงานด้านการนิเทศ ซึ่งประกอบด้วย นโยบายและการบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ หลักการนิเทศ และหลักความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างการศึกษาอาชีวศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาารูปแบบการนิเทศที่มีคุณภาพ

โครงสร้าง (Structure) การจัดโครงสร้างและกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้นิเทศในระดับต่าง ๆ ประกอบด้วย การนิเทศระดับนโยบาย การนิเทศระดับเขตพื้นที่ การนิเทศระดับสถานศึกษา การนิเทศระดับห้องเรียน และการนิเทศระดับสถานประกอบการ

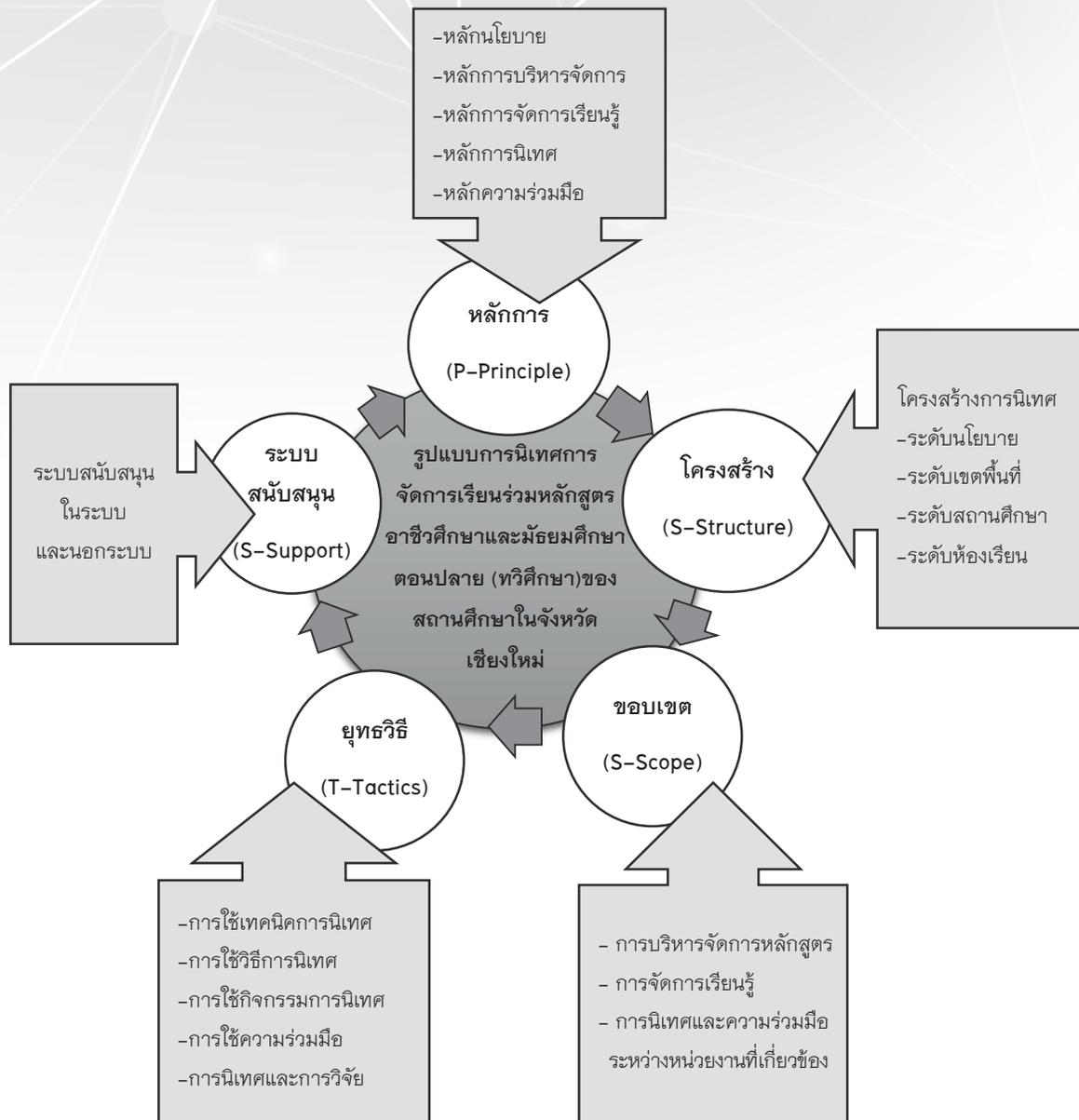
ขอบเขต (Scope) การกำหนดกรอบการนิเทศให้สอดคล้องกับสภาพจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษา ประกอบด้วย การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การนิเทศ และความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ยุทธวิธี (Tactics) การเลือกรูปแบบและการใช้เทคนิคการนิเทศที่เหมาะสมให้ครอบคลุมสภาพและปัญหาการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษา

ระบบการสนับสนุน (Support System) การจัดระบบสนับสนุนเพื่อให้การจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษามีคุณภาพ ประกอบด้วย การสนับสนุนข้อมูล การดำเนินงานผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและการจัดทำเป็นเอกสารประกอบการดำเนินงาน

รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ สรุปได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่

2.2 ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ

มากที่สุด ($\mu = 4.57, \sigma = .078$) การใช้ประโยชน์มีอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54, \sigma = .022$) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46, \sigma = .015$) ตามลำดับดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่

มิติการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			การใช้ประโยชน์		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
กลุ่มผู้บริหาร	4.58	.030	มากที่สุด	4.46	.005	มาก	4.51	.048	มาก
กลุ่มศึกษานิเทศก์	4.33	.030	มาก	4.2	.005	มาก	4.5	.048	มาก
กลุ่มครู	4.69	.065	มากที่สุด	4.58	.015	มากที่สุด	4.66	.027	มากที่สุด
กลุ่มผู้ประกอบการ	4.71	.196	มากที่สุด	4.62	.037	มากที่สุด	4.5	.081	มาก
รวมเฉลี่ย	4.57	.078	มากที่สุด	4.46	.015	มาก	4.54	.022	มากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย (PSSTS) 1) หลักการ (Principle) 2) โครงสร้าง (Structure) 3) ขอบเขต (Scope) 4) ยุทธวิธี (Tactics) และ 5) ระบบการสนับสนุน (Support System) โดยรูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และการใช้ประโยชน์ของอยู่ในระดับมากที่สุด

การอภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย หลักการ (Principle) โครงสร้าง (Structure) ขอบเขต (Scope) ยุทธวิธี (Tactics) และระบบการสนับสนุน (Support System) มีประเด็นที่น่าอภิปราย ดังนี้

หลักการ (Principle) เป็นองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) มีสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพพร้อมกันจัดการศึกษา ดังนั้นจึงต้องกำหนดหลักการปฏิบัติร่วมกันเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีคุณภาพ และส่งผลให้เกิดความร่วมมือใน

การดำเนินงาน (ธีระ รุญเจริญ, 2550; ประเวศ เวชชะ, 2560; Brown and Moberg, 1980) สอดคล้องกับเกษศิริศรีศรีสัมฤทธิ์ (2556) และนิรุตต์ บุตรแสนลี (2561) ที่ศึกษาพบว่า หลักการเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบการนิเทศการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่มุ่งเน้นประสิทธิผลของสถานศึกษา (เกรียงศักดิ์ สังข์ชัย, 2552)

โครงสร้าง (Structure) เป็นองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะว่าเป็นการจัดโครงสร้างและกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้นิเทศระดับนโยบาย ระดับเขตพื้นที่ ระดับสถานศึกษา ระดับห้องเรียน และระดับสถานประกอบการ ช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างชัดเจน โครงสร้างขององค์กรจะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ รวมถึงการควบคุมดูแลของผู้บริหารได้อย่างเหมาะสม (อำนาจ วัดจินดา, 2558; Brown and Moberg, 1980; ธีระ รุญเจริญ, 2550) สอดคล้องกับนิรุตต์ บุตรแสนลี (2561) ที่ศึกษาพบว่า โครงสร้างเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการดำเนินงาน เพราะเป็นการกำหนดบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบ และการมอบหมาย การตัดสินใจในระดับการปฏิบัติต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ (ณัฐภัทร์ ไชยจักร และคนอื่น ๆ, 2562; เสกสรร ปิวศิลป์ศักดิ์, 2562)

ขอบเขต (Scope) เป็นองค์ประกอบรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการกำหนดขอบเขตการนิเทศให้

สอดคล้องกับสภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา และความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะทำให้มีความชัดเจนของเนื้อหาในการนิเทศสำหรับผู้นิเทศให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเกิดประโยชน์กับผู้ได้รับการนิเทศอย่างแท้จริง (ชลธาร สมานธิ และคนอื่นๆ, 2561; วัชรภา เล่าเรียนดี, 2556) สอดคล้องกับสุดสาย ศรีศักดิ์ และคนอื่นๆ (2563) ที่ศึกษาพบว่าขอบเขตเป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับเนื้อหาด้านการนิเทศ (สุภาภรณ์ กิตติรัชดานนท์, 2550)

ยุทธวิธี (Tactics) เป็นองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการนิเทศการสอนเป็นกระบวนการที่มุ่งปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษา เพื่อให้ครูได้ข้อมูลในการจัดการเรียนการสอน และใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการสอนของตน จึงต้องมีรูปแบบหรือวิธีการนิเทศที่หลากหลายครอบคลุมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน คุณภาพของผู้เรียน และส่งเสริมประสิทธิภาพงานวิชาการในสถานศึกษา (กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์, 2562) สอดคล้องกับวิฑูรย์ ลิมาโชติ (2553) ที่ศึกษาพบว่ายุทธวิธีมีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลในการบริหารงาน ทำให้องค์กรดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์กำหนดไว้ (Maria and Katarina, 2014)

ระบบการสนับสนุน (Support System) เป็นองค์ประกอบรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าระบบสนับสนุนช่วยให้ผู้รับการนิเทศได้เข้าไปเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดเวลา ดังที่อำนาจ วัตจินดา (2558) ได้กล่าวไว้ว่าการจัดให้มีระบบต่าง ๆ เข้ามาสนับสนุนการดำเนินงาน จะช่วยให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับสุดสาย ศรีศักดิ์ และคนอื่นๆ (2563) ที่ศึกษาพบว่า การสนับสนุนเป็นองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านการวิจัยของครูอาชีวศึกษา เช่นเดียวกับวาทัญญู ขลิบเงิน (2558) ที่ศึกษาพบว่า

การจัดระบบสนับสนุนสามารถช่วยพัฒนาการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้เกิดประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น

2. การประเมินรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ศึกษาบริบทและสภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องแล้วนำมาวิเคราะห์และกำหนดโครงสร้างของรูปแบบให้มีความชัดเจน นอกจากนี้รูปแบบที่สร้างขึ้นได้ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศและด้านการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรจึงทำให้รูปแบบที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ Anderson (2001) ที่กล่าวว่าขั้นตอนการพัฒนาแบบควรเริ่มจากการศึกษาจากทฤษฎีผ่านการตรวจสอบคุณภาพเพื่อหาข้อบกพร่อง นอกจากนี้รูปแบบยังต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เป็นหลัก (Glickman et.al, 2007; Wiles and Bondi, 2004) สอดคล้องกับฉัตรชัย จุมวงศ์ และคนอื่นๆ (2559) ที่ได้พัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยเริ่มจากการศึกษาสภาพและบริบทการดำเนินงานแล้วสร้างรูปแบบและเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของรูปแบบ พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ทำนองเดียวกับณัฐภัทร์ ไชยจักร และคนอื่นๆ (2562) ที่ได้พัฒนารูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน-นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง ด้วยการศึกษาศภาพการดำเนินงานที่เป็นจริงแล้วนำมาสร้างรูปแบบและให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณารูปแบบ พบว่า รูปแบบมีความเป็นไปได้และการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาไปใช้ ควรมีการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาก่อนเพื่อปรับรูปแบบให้มีความเหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา

2. ผู้นิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ทุกระดับควรมีการกำหนดแนวทางการนิเทศ ขอบเขตการนิเทศและวิธีการประเมินร่วมกันเพื่อให้การนิเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเกิดประโยชน์อย่างแท้จริงกับผู้รับการนิเทศ

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ควรจัดเตรียมระบบสนับสนุนการนิเทศให้มีความพร้อมและปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเพื่อให้ผู้นิเทศสามารถนำไปใช้ประกอบการนิเทศ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยความสำเร็จรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่

2. ควรมีการศึกษารูปแบบอัจฉริยะในการจัดการศึกษาเรียนร่วมการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

เอกสารอ้างอิง

- กฤษมันท์ วัฒนมาณรงค์. (2555). *ความสำคัญและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีวศึกษา บทความการศึกษาไทยรัฐออนไลน์*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์. (2562). *การนิเทศการสอนในยุค 4.0*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- เกรียงศักดิ์ ลังซึ้งชัย. (2552). *การพัฒนา รูปแบบการนิเทศการสอนครุวิทยาการศาสตร์เพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีแววความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์*. (ดุสิตนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- เกษศิริรินทร์ ศรีสัมฤทธิ์. (2556). *รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพครูด้านการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาการศาสตร์ของเด็กปฐมวัย*. (ดุสิตนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- คำภาสน์ บุญเติม. (2561). *ปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ทวิศึกษา) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40*. *ราชภัฏเพชรบูรณ์สาร*, 20(2), 25–32.
- ฉัตรชัย จุมวงศ์, วาโร เฟิงสวัสดิ์, ชไมพร รักษาสุข และสมพร หลิมเจริญ. (2559). *รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้อเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. *วารสารบริหารการศึกษา มศว.*, 13(24), 24–24.
- ชลธาร สมานธิ, สมเกต อุทธโยธา และบุญเลิศ คำปัน. (2561). *การพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน*. *วารสารบัณฑิตวิจัย*, 9(1), 148–165.
- ณัฐภัทร์ ไชยจักร, ขจร ตรีโสภณากร และพรเทพ ลีทองอิน. (2562). *รูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน – นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง*. *วารสารบัณฑิตวิจัย*, 10(2), 195–212.
- ธราดล เปี่ยมพงศ์สานต์, เสกสิริ นิวัตติ์วงศ์, วิพัตรา โตเต็มโชคชัยการ และจุฑาทิพย์ ตาฟูมาศสวัสดิ์ (2560). *การพัฒนาฝีมือแรงงาน ทางออกวิกฤตเศรษฐกิจไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันอนาคตประเทศไทย. (Future Innovative Thailand Institute: FIT).

- ธีระ รุณเจริญ. (2550). *ความเป็นอาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: แอล. ที. เพรส จำกัด.
- นิรุตต์ บุตรแสนดี. (2561). *การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่มุ่งเน้นประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม*. (ดุฎฐินิพนธ์ปริญญาคุฎฐิบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัย วัตผลและสถิติการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ปวีร์ ศิริรักษ์. (2559). *แนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- วัทฏญ ชลิมเงิน. (2558). *การพัฒนาแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู*. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 7(1), 163–176).
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2556). *ศาสตร์การนิเทศการสอนและการไค้ช การพัฒนาวิชาชีพ : ทฤษฎีกลยุทธสู่การปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 12). นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- วิฑูรย์ ลิมะโชคดี. (2553). *พัฒนาการของนโยบายคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ*. (ดุฎฐินิพนธ์ปริญญาคุฎฐิบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง)
- วุฒิชัย กปิลกาญจน์. (2560). *การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์การจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2560). *แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560–2579*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34. (2559). *รายงานผลการดำเนินงาน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ 2559*. เชียงใหม่: ศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *การจัดทำรายละเอียดตัวชี้วัด ตามเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพฯ: บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สุดสาย ศรีศักดิ์, สุนิย์ เงินยวง, เกียรติสุดา ศรีสุข และน้ำผึ้ง อินทะเนตร. (2563). *รูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านการวิจัยของครูอาชีวศึกษา*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 22(1), 287–300.
- สุภาภรณ์ กิตติรัชดานนท์. (2550). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (วิทยานิพนธ์การศึกษาคุฎฐิบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- เสกสรร ปิวศิลป์ศักดิ์. (2562). *รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35*. (ดุฎฐินิพนธ์ปริญญาคุฎฐิบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่).
- อำนาจ วัตจินดา. (2558). *ประเมินองค์การด้วย McKinsey 7S*. สืบค้นจาก https://www.hrcenter.co.th/file/columns/hr_f_20170512_102402.pdf
- Anderson, L. W. (2001). *A Taxonomy for Learning Teaching, and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Education Objectivcs*. New York: Addison Wesley Longman.
- Brown, W. B., and Moberg, D. J. (1980). *Organizational theory and management: A macro approach*. New York: John Wiley & Sons.

- Glickman, C. D., Gordon, S.P., and Ross-Gordon, J. M. (2007). *Supervision and supervision and curriculum development 135 instructional leadership: A developmental approach*. (7th ed). Boston: Allyn & Bacon.
- Maria, M., and Katarina, K. (2014). Strategic Implementation as a Part of Strategic Management. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 110, 861 – 870.
- Wiles, J., and Bondi, J. (2004). *Supervision: A guide to practice*. (6th ed). New Jersey: Pearson Prentice-Hall.

